NASJONAL
SIKKERHETSMYNDIGHET

Vår saksbehandler	Vår dato	Vår referanse
Stab	2019-02-12	A03 - S:18/04162-2
	Deres dato	Deres referanse
	2018-11-12	2016/2773-5/FD II/HVA
	Antall vedlegg	Side
		1 av 3

Til

Forsvarsdepartementet
Postboks 8126 Dep
0032 OSLO

Høring - forslag til ny lov om Etterretningstjenesten

Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) viser til Forsvarsdepartementets skriv av 12.11.2018, hvor forslag til ny lov om Etterretningstjenesten sendes på høring.

NSM mener høringsnotatet på en grundig måte gjennomgår, redegjør for, og vurderer de ulike sider av Etterretningstjenestens samfunnsoppdrag.

Gjeldende regulering av Etterretningstjenestens virksomhet i etterretningstjenesteloven av 20. mars 1998, og utfyllende instruks av 31. august 200, er relativt kortfattet. Det foreliggende lovforslaget vil etter vår oppfatning på en god måte bidra til å tydeliggjøre hvilke rettslige rammer som gjelder for Etterretningstjenestens virksomhet.

Nedenfor kommenteres noen utvalgte deler av forslaget som er av særlig betydning ut fra NSMs ansvarsområde:

Tilrettelagt innhenting av grenseoverskridende elektronisk kommunikasjon

NSM slutter seg til den beskrivelse som gis i høringsnotatet punkt 7.5.2.5 og 11.6.2 av de digitale trusler som samfunnet i dag står overfor. Dette trusselbildet, kombinert med en økende digitalisering, komplekse digitale verdikjeder og at vi legger stadig flere av de viktigste verdiene våre i det digitale rom medfører nye og betydelige sikkerhetsmessige utfordringer.

For ivaretakelse av vår nasjonale sikkerhet er det etter NSMs oppfatning av avgjørende betydning at myndighetene disponerer et virkemiddelapparat som gir oss en god nasjonal evne til å håndtere disse utfordringene. Tilgang til tidsriktig og relevant informasjon om trusler og trusselaktører i det digitale rom er i denne sammenheng helt sentralt. NSM ser derfor et behov for, og støtter, at Etterretningstjenesten gis et hjemmelsgrunnlag for tilrettelagt innhenting av grenseoverskridende elektronisk kommunikasjon som foreslått i lovutkastet kapittel 7.

Postadresse
Postboks 814
1306 SANDVIKA

Sivil telefon/telefaks
+47 67 86 40 00/+47 67 86 40 09
E-postadresse
post@nsm.stat.no

Militær telefon/telefaks
515 40 00/515 40 09
Internetadresse (URL)
www.nsm.stat.no

I høringsnotatets kapittel 11.7 drøfter departementet ulike alternative løsninger. NSM slutter seg til departementets vurderinger av disse. Vi kan ikke se at alternativene som drøftes i punkt 11.7.2 – 11.7.4 («lettversjon», «sensorer i utvalgte virksomheter» og «nullalternativet») vil være tilstrekkelig effektive virkemidler for håndtering av de alvorlige trusler vi i dag, og ikke minst i fremtiden, vil stå overfor i det digitale rom.

NSM erkjenner at tilrettelagt innhenting er et inngripende virkemiddel, og ser de personvernutfordringer som forslaget reiser. Vi mener imidlertid at tilrettelagt innhenting er et nødvendig og sentralt tiltak for statens samlede evne til å ivareta nasjonens og samfunnets sikkerhet i det digitale rom. Dette hensynet mener vi må tillegges vekt. De mekanismer for utvalg og filtrering som foreslås i § 7-5 og lovforslagets kontrollordninger ivaretar, etter NSMs oppfatning, også den nødvendige grad av tillit til en forsvarlig gjennomføring.

I tråd med vår høringsuttalelse til rapporten fra Lysne II - utvalget[1] støtter NSM at EOS-utvalget tillegges ansvaret for å føre løpende kontroll med tilrettelagt innhenting. NSM mener at utvalget i nødvendig grad må tilføres ressurser for å kunne ivareta denne oppgaven.

Samarbeid og informasjonsdeling knyttet til håndtering av alvorlige hendelser i det digitale rom

NSM samarbeider i dag nært med Etterretningstjenesten innenfor rammene av Felles Cyberkoordineringssenter. Det er viktig at dette samarbeidet videreføres og videreutvikles innenfor rammene av en ny lov om Etterretningstjenesten. Som påpekt i NSMs høringsuttalelse til rapporten fra Lysne II-utvalget bør ikke tilrettelagt innhenting sees isolert, men også sees i sammenheng med andre tiltak som skal bidra til å sikre våre nasjonale interesser mot alvorlige digitale angrep. Tilrettelagt innhenting må således kunne virke komplementært med NSMs VDI-system. Det er derfor etter vår oppfatning sentralt at det etableres et klart rettslig grunnlag som tilrettelegger for, og pålegger, et formålsbestemt samarbeid og informasjonsdeling mellom Etterretningstjenesten og andre aktører med et ansvar for håndtering av alvorlige angrep i det digitale rom, da særlig innenfor rammen av det etablerte samarbeidet i Felles Cyberkoordineringssenter. NSM støtter de reguleringer som foreslås i lovutkastet kapittel 10, og forutsetter at disse på en god måte vil legge til rette for et slikt samarbeid og informasjonsdeling.

Informasjonssikkerhet

Det meste av den informasjon Etterretningstjenesten behandler er høyt sikkerhetsgradert. Lovforslaget legger til grunn at bestemmelser i og i medhold av sikkerhetsloven kommer til anvendelse for Etterretningstjenestens behandling av skjermingsverdig informasjon, men inneholder også supplerende bestemmelser for å heve sikkerhetsnivået ut over hva som følger av denne lovens minimumskrav. NSM er enig i at Etterretningstjenesten har et særskilt sikkerhetsbehov, og støtter derfor denne tilnærmingen.

[1] NSMs høringsuttalelse av 06.01.2017, ref. 16/03846-4

Det legges til grunn at NSM også under ny lov vil samarbeide med Etterretningstjenesten for å sikre et høyt nivå av informasjonssikkerhet i tjenesten, herunder videreføre den etablerte ordning for overordnet tilsyn med forebyggende sikkerhet i tjenesten.

Annette Tjaberg
Fungerende direktør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent hos Nasjonal sikkerhetsmyndighet og sendes uten signatur.